

Oponentský posudek disertační práce

Program: DSP Speciální pedagogika

Obor: Speciální pedagogika

Student: **Mgr. Lenka Felcmanová**

Název práce: **Diagnostika a rozvoj zrakového vnímání v předškolním věku**

Oponent: **doc. PhDr. Lea Květoňová, Ph.D.**

Pracoviště: Katedra speciální pedagogiky, Pedagogická fakulty Univerzity Karlovy v Praze

V disertační práci se autorka věnuje analýze poznatků z oblasti diagnostiky zrakového vnímání předškoláků.. Poznatky z aktuálních zdrojů zahraniční i české odborné literatury řadí logicky do samostatných kapitol. Precizně je zpracována problematika anatomie oka, fyziologie vidění, okolnosti vývoje vizuální percepce a jednotlivé zrakové funkce. Autorka předkládá sumář diagnostických metod pro hodnocení zrakového vnímání, zejména ve vazbě na možný výskyt dyslexie. Čtení je složitý proces vyžadující integraci řady funkcí s využitím dílčích zrakových kvalit. V tomto ohledu se jeví jako velmi účinný model diagnostiky a intervence. Pomocí diagnostických postupů vyhodnocujeme jednotlivá stádia vývoje sluchového a zrakového vnímání a prostorové orientace, tedy základních funkcí, které se podílejí na zpracování čteného textu. Autorka se ve svých tvrzeních odkazuje na výsledky aktuálních výzkumů uvedených v zahraniční literatuře. Všechny kapitoly převážně teoretické části jsou zpracovány věcně správně, citace odpovídají normě.

Fundovaným zpracováním teoretických kapitol si autorka připravila velmi dobrá východiska pro zpracování výzkumného projektu disertace.

Cílem textu je realizace standardizační studie nově vytvořeného diagnostického nástroje zaměřeného na zhodnocení vybraných položek zrakového vnímání dětí předškolního věku. Autorka měří variabilitu a reliabilitu vytvořeného testu a vytváří konstrukce norem pro českou dětskou populaci ve věkové kategorii 5,0 až 7,0. Autorka uvádí dílčí cíl výzkumu, kterým vytvoření souboru pracovních listů zaměřených na rozvoj zrakového vnímání pro výše uvedenou skupinu dětí.

Disertační práce je zpracovaná jako teoretická studie s empirickým šetřením, což je adekvátní pro řešenou problematiku. Výzkumný projekt má charakter kvantitativního výzkumu. Použité metody a techniky považuji vzhledem ke stanoveným cílům výzkumného projektu disertační práce za adekvátní.

Zjištěné výsledky jsou přehledně zpracovány a kvalifikovaně komentovány.

Závěry autorky považuji za aktuální přínos pro speciálně pedagogickou teorii a praxi.

Vybrané pasáže a kapitoly disertační práce především teoretické části doporučuji publikovat. Samostatný test (soubor pracovních listů pro rozvoj zrakového vnímání) byl již publikován v roce 2013.

K disertační práci nemám připomínek. Po stránce jazykové a grafické odpovídá předložený text požadavkům stanoveným na tento typ prací.

Otázka k obhajobě:

V kterém úkolu „selhávají“ děti s predikcí dyslexie?

Závěr

Předložená disertační práce Mgr. Lenky Felcmanové je významným příspěvkem pro speciálně pedagogickou teorii a praxi.

Zpracováním disertační práce jsou prokázány vysoké odborné znalosti a schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru.

Proto doporučuji disertační práci k obhajobě a po jejím úspěšném absolvování doporučuji v souladu se zákonem o vysokých školách udělit Lence Felcmanové akademickou hodnost Ph.D.

V Praze 22.8. 2015